

"תמונה אחת שווה אלף מילים"

בפינה חדשה זו נציג תמונות של התקנות חשמליות שגויות ומיפגעים חשמליים, תוך התייחסות לתקנות החשמל הרלבנטיות והצגת הסכנות הבטיחותיות אשר עלולות להיווצר בעקבותיהם. קהל הקוראים מוזמן לשלוח תמונות דומות למערכת "פאזה אחרת". המערכת שומרת לעצמה את הזכות לבחור בתמונה המתאימה, ואינה מתחייבת לפרסם כל תמונה שתגיע למערכת.

ארון החשמל שהפך לחלון

צילום: גיל גולן - מחלקת בקרת חשבונות, מחוז חיפה חברת החשמל

התמונה שלפניכם צולמה במיתקן קיים, שבו מתבצע שיפוץ. חיבור החשמל של המיתקן לא נותק - והוא מחובר למתח. אין ספק שהתמונה מדברת בעצמה, אולם נציג בפניכם את הבעיות המהותיות במקרה זה. ראשית, בכל הנוגע לחיבור חברת החשמל, אסור לגעת בו, ורק עובדי חברת החשמל המוסמכים לכך רשאים לטפל בו.

הסוגיה הראשונה הבולטת לעין היא פירוק הקיר התומך של ארון החשמל ותליית המסד באופן לא קבוע ויציב, וזאת בניגוד לתקנה 7 בתקנות החשמל (התקנת לוחות במתח עד 1,000 וולט) אשר קובעת, בין השאר: "(א) לוח ייקבע על משטח או מבנה יציב בלבד.

(ב) קביעת לוח תהיה יציבה ופירוקו יתאפשר באמצעות כלים בלבד".

נוסף על כך, בולט אי-הסדר המוחלט של המוליכים, אשר "זרוקים" על גבי המסד.

ניתן לראות בבירור רב, שמוליך ההארקה המחובר לפס ההארקה בלוח (אם בכלל אפשר להגדיר התקן שכזה כ"לוח"), תלוי באוויר וחתוך, ללא כל חיבור למקור ההארקה של המיתקן (אלקטרודה, יציאה מהארקת יסוד וכדומה).

ובכלל, האם לא צריך להתייחס לאתר שכזה כאל אתר

בנייה? לשון החוק ברורה למדי בהקשר זה. תקנה 1 שבתקנות החשמל (מיתקן חשמל ארעי באתר בנייה במתח שאינו עולה על מתח נמוך) כוללת, בין היתר, את ההגדרות הבאות:

"אתר בנייה - אתר שבו מתקיימות עבודות בנייה, תיקון, שיפוץ או הרחבה והריסה של מבנה, או שמבצעים בו עבודות עפר".

"מיתקן חשמל ארעי - מיתקן חשמלי המוקם לתקופה קצובה ולמטרה מוגדרת, המורכב בעיקרו מציוד מיטלטל והמפורק עם סיום העבודה באתר בנייה".

לפיכך, אין ספק שבאתר זה מבוצעות עבודות שיפוץ, ויש להתייחס אליו כאל אתר בנייה, בוודאי ובוודאי אל המיתקן החשמלי שבו, אשר מותקן באופן ארעי ולא קבוע. ואם כך הדבר, בתקנות החשמל (מיתקן חשמל ארעי באתר בנייה במתח

שאינו עולה על מתח נמוך) מפורטות דרישות רבות ביחס ללוחות חשמל של אתרי בנייה. למשל, יש לעמוד בדרישות התאמה של הלוח לתקן ישראלי ת"י 1419 חלק 4 "לוחות מיתוג ובקרה למתח נמוך: דרישות מיוחדות ללוחות לאתרי בנייה"; יש לבצע יציאות מהלוח באמצעות בתי-תקע אשר מתאימים לתקן הישראלי ת"י 1109 "תקעים בתי-תקע ומערכות חיבור לשימוש בתעשייה"; יש לחבר את כל המעגלים והקווים באמצעות פתילים בלבד (כהגדרתם בתקנות), ועוד.

הסוגיה הראשונה הבולטת לעין היא פירוק הקיר התומך של ארון החשמל ותליית המסד באופן לא קבוע ויציב, וזאת בניגוד לתקנות החשמל